

Redacția, Administrație și
Tipografie:
BRAȘOV, piața mare Nr. 22
Scriș și netrănoșă nu se pri-
mesoc. Manuscrisurile nu se re-
trimite!

Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22
Inscrise mai târziu în Viena
Hudolf Körner, Hansmann & Vajda
(Hof-Masch.), eni: Schick, Alois
Herold, J. M. Dohes, A. Oppelt, J. Dom-
berger în Bu laussta: A. V. Hol-
berger în on Mess. Eckstein în sal:
in Frankfurt: G. L. Dabbe; in Ham-
burg: A. Steiner.

Prețul inserțiilor: o peria
garmonă pe o săptămână 9 or.
și 50 or. Imbru pentru o pu-
blicitate. Publiciții mai dese
sunt tar. în și favorabil.
Reclama pe pagina III-a o
sereă 10 or. v. a. s. și 81 ani.

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMERŪ DE DUMINECĂ)

„Gazeta” este în fă-c are di.
Abonamente pentru ANȘTO-IA 6 lin:
Pe ună ană 12 fr., pe șase luni
6 fr., Pe trei luni 3 fr.
Pentru România și străinătate:
Pe ună ană 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la tôte oficiile
postale din ținru și din afară
și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrație, piața mare
Nr. 22, etagiul I.: pe ună ană
10 fr., pe șase luni 5 fr., pe trei
luni 2 fr. 50 or. Cu durată la
casă: Pe ună ană 12 fr., pe
șase luni 6 fr., pe trei luni 3 fr.
(un exemplar 5 or. v. a. s. și
15 bani).
Atâtă abonamentele câtă și
inserțiile suntă a se plăti
înainte.

Nr. 164.—Anul LIII.

Brașov, Duminecă 22 Iulie (3 August)

1890.

Brașov, 21 Iulie st. v.

Diferitele raporte, ce le pri-
mimă din multe părți despre in-
teresul celă viu și zelul, pe
care, în mânia tuturoră greută-
ților și piedeciloră, ilă desfășură
o parte din cărturarii noștri pe
tărâmul literar, social, didac-
tic și economic, face să ne
salte inima de bucură.

Ici se ține o adunare de des-
părțământă ală „Asociației
transilvane”, dincolo se intrunesc
o reuniune de învățători, într-o
parte se înființază ună coră de
plugari, în cealaltă se înființază
ună institută economică, așa că
în cele mai multe ținuturi locuite
de Români vedemă începutul
unei mișcări multă promițetore în
favorea culturii și a înaintării in-
telecțuale și economice a popo-
rului nostru.

Ce lucru minunată ar fi —
ni-amă dîșu nu numai odată, —
când acestă escelentă dispoziție
a poporului nostru, setos de sciință
și de progres, ar întâmpina spri-
jinul și îmbărbătarea de lipsă de
cătră acei factori, cari ar trebui
să formeze centrul mișcării noastre
culturale.

Ceea ce vedemă însă în pri-
vința acestă, nu ne pôte mulțami.
Adevărata mișcare, încâtă există
ea, se produce mai multă din ini-
țiativa unoră bărbați zeloși din
anumite ținuturi, mai alesă din
cele mărginașe, cari se grăbescă
a satisfăce dorinței poporului, aso-
ciându-se pentru scopurile arătate.

Și unde se află bărbați de a-
ceștia harnici, preoți și mireni,
acolo se și vedă rezultate frumoșe.
Avemă exemple, cari ne do-
vedescă, câtă de multă a putut
face energia și numai a unui sin-
gură bărbat pentru realizarea
celoră mai frumoșe întreprinderi
culturale în anumite ținuturi.

De astă-dată voimă să vor-

bimă despre activitatea desfășu-
rată de cătră despărțămintele Asso-
ciației transilvane pentru cultura
română și literatura poporului ro-
mână, mai alesă aflându-ne înaju-
nulă adunării generale a acestei
Asociației.

În ce privește despărțăminte-
le Asociației noastre, amă vē-
dută cu bucură, că unele din
aceștia își înțelegă totă mai bine
marea loră chiamare, încuragiându
activitatea pentru deșteptarea și
cultivarea poporului și stărnindă
în diferite moduri zelulă celoră,
cari se dedică acestei rodnice ac-
tivity. Așa de pildă vedemă, că
se înființază diferite premii pen-
tru încurajarea învățătoriloră, a
meseriiloră, a industriei de casă,
a grădinăritului și pomăritului, se
facă pași pentru întemeierea de
bibliotecă populare ș. a.

Trebuie să recunoscămă, că în
fruntea acestei folositoare mișcări
stă despărțământulă Sălăgiană, din-
tre ale călui măsură laudabile, luate
la diferite ocașuni, ne-a bucurat
cu deosebire măsura, de a se trimi-
te anumiți comisari, cari să assiste
la esamenele din școlele noastre
popolare, situate în cerculă acelu
despărțământă, și să raporteze des-
pre succesulă, ce lău observat
tărâmulă învățământulă, despre
starea diteriteloră școli, despre pe-
decile cari eventuală stau în calea
progresului loră, cum și despre acei
factori, cari contribue mai multă
la prosperarea loră.

Ună asemenea controlă din par-
tea bărbaților pricepători și con-
sciențioși ai societății de cultură
română e de natură a exercita o
influență morală din cele mai bi-
nefăcătore, deșteptândă ambițiunea
nobilă pe de-o parte, ér pe de altă
parte delăturândă nepăsarea și re-
dicândă curagiulă celoră ce datoră
suntă a lupta pentru înaintarea
învățământulă nostru populară.

Dér și rezultatele practice ale
acestei procederi nu potă fi de-
câtă îmbucurătore, pentru că cea
dintăiu condiție a înaintării în-
vățământulă nostru populară este
ca să cunoșcemă bine pretutun-
denă starea lui, căci numai cu-
noscându-o bine putemă să stă-
ruimă cu succesă pentru îmbună-
tățirea ei.

De aceea nu putemă decâtă să
recomandămă căldurosă tuturoră
despărțăminteloră Asociației
transilvane, ca între alte măsură
folositoare, ce le iau după trebuin-
țele loră locale, să nu uite de a
se interesa, după esemplulă Sălă-
geniloră, în deosebă de starea în-
vățământulă populară din cerculă
loră, care este temelia culturii
noștre.

Societatea noastră românească
nu se pôte mulțami numai cu
ceea ce facă și potă face consis-
toriele noastre pentru școlele popo-
lare române, ci trebuie să se in-
tereseze nemijlocită de sôrtea loră,
și mijloculă de a face acestă cu
succesă este, pe lângă pressă,
Asociațiunea transilvană pentru
cultura poporului română cu des-
părțămintele ei. Aici, în acestă
asociație, trebuie să ne concen-
trămă cu toții stăruințele noastre
pentru înaintarea poporului și să
lucrămă cu zelă și cu bărbăția
la aședarea temeliei culturii nos-
tre naționale.

Revista politică.

Dinăuntru. Foile unguresci începă
din nou a se ocupa cu scirea despre
retragerea ministrului de răsboiu Bauer.
În acelaș timpă se ocupă și cu ces-
tiunea urmașului contelui Pejacsevici, a
comandantului de corpă din Pesta, care
a încetată din vieță în zilele tre-
cute. Êtă ce ar dori foile unguresci: în
loculă lui Bauer să vie ministrulă de
honvedă Fejervary ca ministru comună

de răsboiu, ér decâtă nu se va pută acestă,
atunci să fiă numită comandantă de
corpă în Pesta în loculă lui Pejacsevici,
oră decâtă nici acestă nu s'ar pută, atunci
să fiă numită comandantă de corpă prin-
țulă Lobkowitz, care e membru ală ca-
merei magnațiloră, oră divisionarulă Ko-
vacs. În fine lucrulă stă așa: foile un-
guresci ară voi, ca armata comună să
aibă șefi unguresci începândă dela mi-
nisterulă de răsboiu. Durerea gazeta-
riloră unguri însă este, că afară de cei
numiți mai susă, ori-unde și întorcă ochii
în armata comună nu mai găsescă ofi-
ceri unguri de rangă înaltă. „În Austria
se vorbesce mereu, că noi Ungurii ma-
ghiarisămă armata și acum reiese, că
armata n'are nici măcară ună generală
superioră ungură. Acum e trebuință de
unulă și nu lă putemă afla”, scrie „Budap.
Tagblatt” dela 30 Iulie.

Noulă fișpană din Lipto, Ludovică
Kürthy, a găsită cu cale să și inaugureze
suirea sa în scaunulă fișpanesculă cu o
vorbire, care se pôte considera ca o
amenințare făcută la adresa populației
nemaghiare. A dîșu adevă înțele altele fiș-
panulă, că „va trebui să lupte cu tôte
puterile, de care dispune, pentru lățirea
ideii de stată maghiară” și érăși cu tôte
puterile de care dispune va lupta în
contra „inimiciloră regelui și patriei sale.”
Cu alte cuvinte, va lovi în toți aceia,
cari nefindă Maghiari țină la limba și
naționalitatea loră, deorece toți aceștia
suntă considerați ca dușmană ai patriei,
căci ce privește vorba de „inimici” ai di-
nastiei, acestă nu pôte privi pe altcineva,
decât pe Kossuthistă, deși fișpanulă totă la
adresa Nemaghiarilor a esprimat-o. O ve-
che apucătură, prin care, vrând să lovescă
în populațiunea nemaghiară, a lovită în
Kossuthistă. Rău s'a friptă fișpanulă.

Din afară. Diarele franceze publică
o telegramă din Constantinopolă, care pri-
cimesce ore-cari îngrijiri. Se scie că Turcia,
la cererea guvernului bulgară, a încu-
viințată să fiă trei episcopi bulgari pen-
tru populațiunea bulgară din Macedonia.
Acestă succesă ală guvernului bulgară a

FOILETONULŪ „GAZ. TRANS.”

Din lumea visurilor...

Din lumea visuriloră noastre
se deslipescă câte odată
Vedenii cu aripi de aură,
Ce bată la inima ntristată.

Noi le cuprindemă cu șfială
Și n'altă lume ne trezimă. —
Ce bine ar fi să nu mai sbore,
Ca vecinică fericiți să fimă.

Tu sêrutândă a loră aripe
Mă faci să mă cutremură dulce,
Căci ochii tēi robescă o lume
Când sufletu-mi vrē să se culce

Pe sfântă visuluiă iconă,
Ce-amă sigrăvită o amēndoi
În clipa dragostei dintēiă —
Scutiți de grijă și de nevoi

Apropie-te lină de mine
Să te privescă cu nduioșare,
Să și sorbă din ochi a ta privire,
Să-mi vină gândurile clare.

Vedenii cu aripi de aură
Să ne atingă nbrățișati;
Din lumea visuriloră noastre
Să ne trezimă mai luminați.

Traiană H. Popă.

Flórea din Brenta.

Novelă de F. de Gaudy.
(Fine)

Ună ană fără bucurii trecă dela
despărțirea nefericitoră amoresați.
Emidio ședea tótă ziua în biroulă
unui avocată cetindă cu luare aminte
atâtă codulă penală, cât și codulă civilă.
Epistolele sale cătră Eufemia rămăneau
fără răspuns, și pôte că le prindea
tatălă său bănuitoră. Odată află, că
amanta sa e bolnavă de o lună, apoi nu
mai auđi nimică despre dēnsa.

În statulă vecină, Tirolă, în timpulă
aceștia se întâmplau scene sângerose.
Andrei Hofer și din fundulă prăpăștiiloră
în valea dela Passeir și ridică stēgului
pentru vechiulă său domn și pentru
eliberarea patriei sale. Poporulă ținea cu
elă, ér străinii fură alungați din țeră.

Pregătirile pentru continuarea luptei
erau făcute de ambele părți cu celă mai

mare zelă. Numai în regatulă Italiei fură
recrutați 15,000 de ómeni. Sôrtea ilă ne-
meri și pe Emidio cu totă necazulă bă-
trânului Castell-Viscardo și al celoră trei
pisici din insemniile familiei sale. Fericită,
că pôte scăpa din cancelaria nesuferită
și de actele pline de praf și îngălbenite,
aruncă călimarulă de părete și punēdu-și
pușca pe umără, plecă veselă cu celă din-
tēiu transportă de recruți la regimentulă
său de Voltigeuri.

Vestea despre recrutare nu produse
în prăvălia măestrului Pantaleone acelaș
entusiasmulă ca în inima juristului din
Vicenza. Chiar Toma, fratele geamēnă
ală Eufemiei, avēndă etatea potrivită, fū
silită să se prezenteze la sorți. Toma cu
ună zelă neobosită învășase meștesugulă
tatălui său, scia să umble bine cu fórfecele
și cu pământulă de săpună, cu aceeași di-
băciă ca și dēnsulă, scia să spună câte
în lună și în sôre, ca și tatălă său. Elă
avea de gândă, ca la etatea de 24 de
ani să conducă prăvălia tatălui său, ér
aceștia să se retragă la vila sa și să și
petrecă zilele din urmă ale vieții sale
în pace și în odihnă.

Este lesne de înțelesă, ce mahnire
și supărare aduse recrutarea în familia

Pappagalli. Mama Santa, mai înainte de a
merge Toma la tragerea sorțiloră, îi cusă
în măneca dela mână drēptă o bucată
din rufele Sf. Rochus, dete trei li-
turgii la biserică pentru scăparea lui,
apoi rugă pe părintele Eudemio să lă stro-
pescă cu apa sfințiloră.

Deja dela începută l'am numită pe
Toma ună gligană molatică, și nu potă să-mi
tragă vorba înapoi, deși sēmēna cu soru-
șia forțe tare; ceea ce însă dela femeii pôte
fi frumos, pentru ună bărbată este urit, și
viceversa. Întrēga înfățisare a tēnerului
Toma era o prôtă parodie a surorii sale.
Afară de acestea elă era unulă dintre
aceia, cari mai bine prefera foculă dela
bucătăria, decâtă foculă cartușeloră, și
oră-ce întrebunțare a focului, afară de
briou și fórfece, o ținea de ună abură
neiertată.

Cu fața palidă ca oera sta Toma în
sala cea mare a palatului justitiei, unde
avea locă tragerea la sorți și fiindă cu-
prinsă de frică, nu auđia suspinele celoră
înrolați nici bucuria celoră ce scăpaseră.
Când fū strigată pe nume, cređă, că se
cufundă pământulă sub picioarele sale, băgă
mână stângă în urnă, apoi o scose din-
preună cu o bilă neagră ca pēcura. În-

iritată cumplită pe Rusia, care prin reprezentantul ei din Constantinopol, d. Nelidof, a cerut Porții să nu trimită beratele episcopilor bulgari în Macedonia. In același timp Grecia și Serbia, indemnate de Rusia, au protestat la Constantinopol în contra numirii episcopilor bulgari. Se dicea, că Porța a amânat deocamdată trimiterea beratelor, dăr că incurându poporațiunea bulgară din Macedonia își va avea episcopii săi. Rusia a intervenit din nou pe lângă Turcia, să nu trimetă beratele, pentru-că acesta ar fi o vătămare pentru Rusia, deoarece aceste berate sunt date la cererea lui Stambulov și sub presiunea unor puteri, care au interes să susțină guvernul cel slab al principelui Ferdinand de Coburg, guvernă dușman Rusiei. „Acestă actă însemnă a provoca pe față pe Rusia și poate să aibă urmări nenorocite pentru politica generală,” dice telegrama din Constantinopol. „D-lu Nelidof, ambasadorul rus din Constantinopol, plăcă în concediu la Petersburg. Acestă plecarea în împrejurările de față se explică în felurite moduri.” — Să fiă acestea numai amenințări, ori Rusia e hotărâtă să iasă din rezerva de până acum, chiar cu pericolul de a face războiu?

Ministrul francez de războiu a dat ordin să se pună în aplicare legea votată de curând asupra organizării armatei teritoriale. Armata teritorială numără după legea din 1875, 145 regimente de infanterie, cu unul mai mult decât armata activă. Prin legea din 1887 cele 144 de regimente de infanterie activă de câte 4 batalioane au fost formate în 162 regimente de câte 3 batalioane. Prin noua lege de recrutare însă, care impune serviciu militar de 25 ani (până acum 20 ani), efectivul armatei teritoriale a crescut atât de mult, încât unele regimente aveau câte 5 și chiar 6 batalioane, în loc de 3. După noul ordin al ministrului de războiu, fiecare regiment de infanterie teritorială va da fiă-cărui regiment activ 2 batalioane, ca adaus. Aceste 2 batalioane formeză în timpul de războiu, împreună cu al 4-lea batalion activ, ce e de organizat, un regiment mixt. Așadar infanteria franceză constă azi din 162 regimente de infanterie activă de câte 3 batalioane, deci din 486 batalioane, apoi din 145 regimente mixte cu 435 batalioane și din 145 regimente teritoriale cu vr'o 600 batalioane. La aceste trupe se mai adaugă vânătorii, zăvii, tiraliorii algeriani, infanteria de marină, legiunea streinilor, așa că în casă de mobilizare se pot duce pe câmpul de luptă vr'o 1300 de batalioane de infanterie.

Dela 1888 glotele rusesci sunt împărțite în două chiamări. Glotașii din cei patru ani mai noi ai chiamării an-

tău sunt puși sub supraveghiere militară și pot fi convocați de două ori la exerciții pe timp de câte 6 săptămâni; aceste exerciții vor începe în anul acesta. Deja în anul acesta s'a luat cea mai importantă măsură, d'a se crea încă în timpul de pace despărțiminte mici, pentru formarea glotelor, și s'a stabilit și uniforma lor. Armătura (pusef Berdan) și echipamentul se țin deja în timpul de pace gata în punctele destinate pentru convocare. — Afară de aceasta, ministerul rus de războiu lucrează mereu la formarea unei armate caucasice, din indigeni, pentru-ca armata europeană să o potă folosi în altă parte.

SCRILE PILEI.

Cununia archiducesei Maria Valeria cu ducele Franciscu Salvator. Joi la 31 Iulie n. s'a săvârșit cu mare pompă în Ischl cununia archiducesei Maria Valeria, fiica M. Sale Monarchului, cu ducele Franciscu Salvator. La orele 9^{3/4} a plecat conductul din vila imperială. Dece trăsuri-cupeuri trase de câte 4 cai albi, duceau la biserică în mersu lin și legănat pe oșpeți. Conductul era urmat de o mulțime uriașă. Archiducesa Maria Valeria era îmbrăcată în haină de mirsă albă și foarte prețioasă. In biserică erau ca 1100 de persoane. Actul cununii l'a săvârșit Dr. Doppelbauer, episcopul din Lintz, Dr. Mayer, spiritualul curții, Cecone, capelanul curții și Weinmayr, plebanul din Ischl.

Corul metropolitan din Iași, de sub conducerea d-lui Gavriil Musicescu, după ce a dat în Brașov două concerte în sala hotelului „Nr. 1”, secerându cel mai frumos succes, a cântat Duminecă dimineața în 15 l. c. st. v. in biserică Sf. Nicolae din Scheiu. Cu multă interes aștepta publicul acestu concertu bisericescu. Biserica era îndesată de lume, care a urmărit în totu decursul liturgiei cu cea mai mare atențiune cântările corului d-lui Musicescu. Aceste cântări au fost executate cu atăta dulcătă și precisiune, încât au răpiti pe toți. Unu efectu estra-ordinar a produsu „Pe tine te laudăm” și mai vârtosă cântarea „Acum slobođesce pe robul tău”, ce s'a executat în locul Pricesnei. Escelentă a fost cântat și Cheruvicul și după terminarea liturgiei d-lu Musicescu ne-a surprinsu cu frumoasă compozițiă a d-sale, „Mulți ani trăiescă”. Metropolia din Iași se potă felicita, că posedă unu asemenea cor.

Duminecă după ameză corul d-lui Musicescu a plecat la Zernești unde tocmai se ținea adunarea despărțimintului II alu Asociațiunei și unde a fost așteptat la 5 ore sera. La 6 ore a cântat corul in biserică „Acum slo-

bođesce” și „Ingerul a strigat”, ér la 8 ore a datu unu concertu în sala școlii, care a produsu mare însuflețire între numeroșii asistenți.

Frații noștri din Zernești au îmbrățișat pe oșpeții Iașeni și pe oșpeții din Brașov, cari iau acompaniat, cu o ospitalitate adevărată românească. Nu numai că le-au pus la dispozițiune propriile lor trăsuri, pentru dus și întorsu, ci au îngrijit cu multă amabilitate și de provederea lor cu quartire și masă. Săra, după concertu, s'a dat în onóra corului unu micu banchetu în decursul cărui a domnită cea mai frumoasă însuflețire și cordialitate. Arangiatorii merită totă lauda; recunoștință deosebită datorim d-lui Dr. Iancu Mețianu, care a făcutu totu posibilul pentru reușita concertului și mulțămirea oșpeților.

In fine mai amintim cu mulțămită, că dōmna Cupony, soția fabricantului de hărtiă din Zernești, s'a oferit de a da quartir copioșilor din corul d-lui Musicescu îngrijind de ei cu multă amabilitate.

Nouă reuniune română de învățatori. După multă trăgănare, ministeriul ungu de culte și instrucțiune publică aprobă statutele Reuniunei învățătorilor români gr. cat. din ținutul Hațegului, séu din părțile ardenele ale dieceșei Lugosului. In 21 Iulie n. c. se și ținu adunarea constituantă a noiei reuniuni, care adunare fu de mare însemnătate pentru Români din acele părți. Raportu mai amănunțit despre decursul acestei adunări vom publica în numărul din Dumineca viitoare.

O societate română de plugari ni-se scrie că s'a înființat de curând în comuna Vișeuul inferior din comitatul Maramureșu. — Bine ar fi, decă s'ar înființa cât mai multe asemenea societăți între plugarii noștri!

Emigrațiun oprite. „Egyetértes” scrie: „Slovacilor noștri nu le pré folosesc mijlocele teroristice. Fără de veste se adună grămadă, iau frunđa în buză și lumea în capu pornind spre America. Câte odată le stă cineva în cale, în casul acesta ei se întorc frumos acasă, însă la cea dintăiu ocaziune éráș plăcă spre Eldorado dincolo de mare. Acum de curând o luară la drumu vre-o 50 de persoane din comitatele Nytra și Trenčinu, și au ajuns până la Oderberg, aici însă căpură în mâinile gendarmilor, cari îi aduseră înderăt.” Aceiași fōiă spune, că în Steinbruck gendarmii austriaci au prins în 29 Iulie n. c. o cetă de 22 Croați emigranți, cari asemenea vor fi reintorși înderăt.

„Sieb. Deutsch. Tgbllt” observă l-

acestea: „Nu este de compătimit țera aceea, în care în locu se le facă multu chinușilor contribuabil viéta plăcută, li-se restringe libertatea personală și cu ajutorul gendarmilor se împedcă, de ași căuta o sorte mai bună!”

Dar pentru școlă. D-lu Antoniu Mocioni a dăruit pe sēma școlii române gr. or. din Bata 200 fl.

Cancelariă de advocatū. D-lu Dr. Aureliu Munteanu, fostu candidat de advocatū în Brașov, după cum ni-se comunică, s'a hotărât a se stabili în orașul Timișōra, unde-și va deschide cancelaria sa de advocatū încă în tōmna acēsta. Amintim tot-odată, că d-lu Dr. Munteanu s'a logodit în 14 Iulie n. c. cu d-ra Maria Garoiu din Zernești, nepōta P. S. Sale Episcopului Mețianu din Arad. — Felicitările nōstre!

Minele ardene. Societatea Harkort, care posedă în comitatul Zarandului mai multe mine de aur, a cumpărat și mina de aur din Stanisa și a și început deja lucrările.

Incompatibilitate la profesori. Ministeriul ungu de instrucțiă, cum spune „Hircsarnok”, a făcutu cunoscutu municipiilor, că profesorii și învățatorii dela școlile statului sunt de considerat ca funcționari ai statului și de aceea nu pot fi membri ai comitetelor administrative. De aceea municipiile se înduplece pe acei profesori și învățatori, cari sunt membri ai comitetelor administrative, să-și dea demisia, ér pe cei cari refuză să-i arate ministrului.

Recunoștință. D-l Basiliu Timbușiu, învățator în comuna Mescreacū, de lângă Aiudū, în numele curatoratului bisericescu, alu senatului scolastic și alu întregii comune, exprimă pe acēstă cale cea mai sinceră recunoștință d-lui notarū de cercū Alesandru Krengel, despre care ne spune, că este unu mare sprijinitor alu bisericeii și alu școlii româneșci din Mișcreacū. D-sa, avendū în vedere miseria locuitorilor, a stăruit mai întâiu, ca cel puținu o odaia a școlii să se întocmescă așa, ca să potă da adăpostu cuviinciosu învățatorului, ceea ce s'a și făcut și încă „pe speșele d-sale, până i-sé voru reintorce.” Totu prin concursul d-lui notarū s'a dobândit din partea Maiestății Sale unu ajutoru pentru biserică și școlă în sumă de 150 fl., din cari cu 48 fl., ca adaus, prin mijlocirea d-sale s'a schimbatu clopotul cel vechiu și crepatu dela biserică cu altul nou, ér restul de 102 fl. s'a depus spre fructificare ca fondū, pe care d-lu notarū Krengel, ajutoratū de câțiva dintre cei mai zeloși membri din comitetul parochialū, se silesc în

grozitu, își desfăcu degetele ca și când ar fi apucat unu șerpe veninosu, și paci era să leșine—când îi veni în minte că în locu să tragă bila cu mâna dréptă,*) a tras-o cu stânga.

„Incă odată, încă odată!” strigă elu desperat. „Am greșit, pardonū. In numele tuturor sfinților, vė rogū, lăsați-mē să mai trag încă odată. Trebuie să trag cu mâna dréptă, tragerea cu mâna stângă n'are valōre!”

Comisarul și gendarmii îi riseră în față și'l numiră dobitoecu. Cum a ajuns acasă nici elu nu scie.

Pecătū, că împăratul Napoleonu nu a fost martorul mizeriei, în care se afla familia Pappagalli prin greșela cea nefericită. Decă ar fi auđit bocetele mamei Santa, blestemele lui Pantaleone gemetele lui Toma — nu mă îndoescu de locu, că elu nu numai, că ar fi ștersu totă recrutarea, dăr ar fi încheiat pace eternă cu totă Europa. Din nefericire, elu se afla la Parisu, séu la Fontaneblau, séu Dumneđu scie unde, și nici nu visa la vaetele, pe cari le stărnise.

*) pe care erau cusute mōștele Sf. Rochus.

Să pună pe altul în locul lui, după cum doria bētrānul Pappagalli, nu se mai putea, parte pentru-că autoritățile militare nu primiau bucuros pe alții, parte pentru-că Toma trebuia să plece chiar a doua zi. Pe riful de lacrēmă alu părinților săi, înnotă Toma afară din Padua. Vre-o doispredece gendarmi cu săbiile scōse incuajurau trupa recruților, ca în casu de lipsă să înăbușescă cu energiă și fără întârziere ori-ce sentimentu de pocăință în tinele inimii ale acestor eroi.

In ziua antăiu de marșu ajunse colōna până la Vicenza. O mânăstire spațioasă, golă încă de pe timpul păcii dela Campo-Formio, fu alēsă ca sălăș alu transportului de recruți. Indată după sosirea apărătorilor patriei, porțile mânăstirei fură închise și înaintea lor fură așeđați doi soldați cu carabinele încărcate. Înăuntrul mânăstirei însă recruții se bucurau de libertatea cea mai nețermurită și fiecare putea, după voiă, să stea séu în biserică în altarū, séu în vre-o chiliă golă. Li-se împărți vinu cu înbelșugare. Vre-o șese fete cu idei ultraliberale se hotărâră

să împartă închisōrea cu recruții și după câtu le va sta în puteri, să-i mângăe pentru perderea libertății lor. Bolta mânăstirei rēsuna de cântecele soldaților beți, de tonurile asurđitoare ale fluierelor și de risetele fetelor. Sticlele deșertate sburau zăngănind pe pāreți și pe tablourile călugărilor morți, cari din cauza profanării fără de lege a sfântului lăcașu, aruncau priviri mâniașe din ramele lor. La statua de pētră a unui martir i-se puse cu batjocură sacrilegă unu chipiu de Voltigeur în capu și o sticlă deșertă în brațe. Soldații, în grabă ajunși la sēlbătēcă din cauza vinului, își aprinseră pipele lor dela lampele, care ardeau vecnicu. Unu vėntu pētrunđetōru fluera prin coridore și mâna fumului focului aprinsu din bolta mânăstirei. Intréga scenă oferă o privelisce sinistră.

„Voltigeur Pappagalli!” strigă o voce aspră, care predomină sgomotul asurđitor alu soldaților, „Voltigeur Toma Pappagalli! Unde este elu?”

„Sade colu în unghiu”, răspunse unu, „plānge pentru perderea plăcintelor dela mamă-sa.”

Unu risu sgomotosu fu rēsplata zeflemistului. Toma se deșteptă din visurile sale elegice și răspunse la chiamare printr'unu „aci!” tanguitoru.

Unu sergentu bărbosū, care plin de respectu ducea de brațu o damă cu vėlu pe obrazu, veni spre dēnsul și dișe: „Pappagalli, Signorina voiesce să-ți vorbescă.”

Cu o înclinare adēncă cătră damă se retrase apoi sergentul cățiva pași înapoi.

„Tomo, mă cunosci?” șopti fata. „Eu sunt.”

„Sfinte Iosife și Sfântă Mario! Eufemia, tu ești!”

„Taci și urmēz-mē. Am a'ți împărtași ceva importantū!”

Toma se supuse frumoșei sale surori și se duse cu ea într'una din chiliile deșerte.

„Nu mai pot suferi jalea adēncă a părinților noștri. Dorința neinvinsă, de a te mai vedē încă-odată, de a'ți da ban și alțe lucruri, pe cari nu ți-le-ai putut lua în grabă, acestea au fost pretextele cu cari am părăsit casa pă-

totu' modulul a-lu' inmultii prin colecte de bani si bucate, pentru ca astfel cu timpul se se pota edifica o scola pe deplinu' corespunderu' si se se pota repara biserica. Despre d-lu' notaru' Krengele ne mai spune susu' disulu' invetatoru', ca a indemnatu' pe poporu' sa lucreze in parte vre-o bucatu' de pamentu' pe sema scolei si a bisericei, er cu ocaziunea examenului din acestu' anu', d-sa a fostu' singurul, care a incuragiatu' pe copiii mai sirguinciosi cu premii frumoase. Pentru tote aceste nobile fapte, d-lu' invetatoru' Basiliu Timbusiu cu dreptu' cuventu' esprima in numele poporului romanu' de acolo cea mai sincera multamita d-lui notaru' Krengele, asigurandu-lu' de recunoscinta acestui poporu' si promitendu-ne tot-odata, ca ne va tine in curentu' cu cele ce se voru' face si mai departe in interesulu' scolei si alu' bisericei romanescei din Mescreacu'.

Resultatulu' tarifului pe zone. In 1 Iulie n. c. s'a implinitu' anulul, de cand s'a introdusu' tarifulu' cu zone pe cale ferate ungare ale statului. Resultatulu' lunei din urma inca nu este socotitu', der in cele 11 luni dinteu' ale anului, dupa aratarile oficiale, s'au vendutu' 11.176,775 bilete de caltoriu', pe cand in aceleasi luni din anulul de mai nainte s'au vendutu' numai 4.072,197 bilete. Va se dica in urma introducerii tarifului pe zone au crescutu' numarul caltorilor cu 7 milioane, 104.578. Nici in privinta financiara statulu' n'a umblat'o ru', caci venitele, pe langa tota eftinatatea biletelor de caltoriu', a crescutu' in aceste 11 luni cu mai bine de unu' milionu' si jumetate.

Prinutul de coronu' alu' Romaniei, Ferdinandu', va fi insarcinat, precum se vorbesce, cu regenta pe timpul catu' Regele Carolu' va petrece in strainatate.

Manevrele armatei romane. La marale manevre de toamna voru' lua parte 22,000 omeni din tote speciile de arme.

Fabrici noue. In timpul din urma s'au infiintatu' ferastrie cu vaporu' in Samosdeu, Tergu-Muresului, Ghialacuta, Asuatu' si Augustinu', apoi mori cu vaporu' in Lechința si Drimbaru', o fabrica de cernela si chemicala in Tergu-Muresului, unde e vorba se se infiinteze si o fabrica de postavu' de catre o societate pe actii.

Comunicatia intre Brasovu' si Predelu'. Serviciulu' de misoare clusianu' alu' caltoru' ferate ale statului face cunoscutu', ca cu ziua de 5 Augustu' n. (24 Iulie v.) nu se mai transporta persoane cu trenulu' de marfa Nr. 351 intre Brasovu' si Predelu', oi din acea qi voru' pute caltori cu trenulu' acceleratu' Nr. 303 si caltori de cl. III.

si Predelu', oi din acea qi voru' pute caltori cu trenulu' acceleratu' Nr. 303 si caltori de cl. III.

Trenu' intarziatu'. Trenulu' de persoane care avea se sosescu' aci eri dimineta la 5 ore 20 minute, a sositu' abia dupa 10 ore. Deja in Pesta intarziase 3 ore din cauza, ca s'a ruptu' o parte dela masina locomotivei. O alta intarziere a fostu' pricinuita de deraierea a sese vagone la Racoșu'.

Clerulu' greco-orientalu' ortodoxu' din Bosnia si Hercegovina a inaintatu' o petitiune guvernatorului din Serajevo, in care se roga ca se le reguleze pozitiunea lor. Afacerea acesta a mai fostu' acum doi ani obiectulu' unei interpelatiuni in delegatiuni.

Prafu' fara fum a comandatu' ministerulu' romanu' de resboiu in strainatate si cu primirea acestei comande a fostu' insarcinata o comisiune constatatoare din directulu' fabricei de prafu' dela Laculetu', maioru' Dragulinescu, si din capitantul de artileria Ilescu.

Petrecere de vera se va da Dumineca in 10 Augustu' n. c. in comuna *Tirimia mare* de langa Tergu-Muresului. Venitulu' e destinatu' in favorul bisericei romanesce de acolo, care se afla in mare miseria si e avisata numai la ajutorulu' publicului. — Petrecerea din M. Ludoșu', anuntata pe 10 Augustu' n. c., s'a amanatu' pana pe anulul viitoru'.

Transportarea vitei de viia in comunicatiunea internu', precum dispune o ordinatiune circulara adresata jurisdicțiunilor dupa ascultarea parerii comisiunii filoxerice, nu se va pute face decatu' decu' incarcarea vitei s'a severisita pe temeilu' concesiunii date prin certificat de vicespanulu', ori primarul.

Manifestatia pentru unire. Studentii serbi din Graz au trimisu' o telegrama la Ragusa, din care cauza la intervenirea ministrului de instructiune austriacu' au fostu' dati afaru' din scole printr'unu' conclusu' alu' conferintei profesorale. Studentii declararu' inaintea rectorului universitatii, ca o espressione din telegrama a fostu' falsu' interpretata, caci ei n'au vorbitu' despre unirea tuturoru' Serbiloru', ci numai despre unitatea lor. Inca nu se scie decu' eliminarea va fi revocata.

Espositia arhitectonica se va intocmi in toamna acestui anu' in Turinu', la care a fostu' invitata si Romania a lua parte. La acesta espositia se voru' espune planuri de sosele, de ape s. a.

Stipendii. Cu inceputulu' anului scolaru' 1890/1 suntu' de a se conferi din fondurile archidiececane din Sibiu urmatoarele stipendii: 2 stipendii a 100 fl. si unu' a 60 fl. din fundatiunea „Francisc-Iosefinu'” pentru tineri din archidiececa, cari studiazu', si suntu' lipsiti de mijloce suficiente pentru studii. Mai departe 15 stipendii (4 din fundatiunea Moga, 11 din fundatiunea Francisc-Iosefinu') pentru elevii din despartementu' pedagogicu' alu' seminarului archidiececanu' tote de cate 60 florini; apoi din fondulu' seminarialu' (fundatiunea Ecaterina Rațu) unu' stipendiu de 30 fl. pentru unu' elevu' seracu' dela institutul seminarialu' archidiececanu' pedagogicu'-teologicu' de acolo. Concurentii au se-si presente suplicile la consistoriulu' archidiececanu' inclusivu' pana la 15 Augustu' a. c. stil. vechiu, instruite cu documentele urmatoare: a) atestatu' dela oficiulu' parohialu' din comuna, la care apartinu', despre aceea, ca suntu' romani greco-orientali. b) testimoniu scolasticu' despre progresulu' facutu' in studiu in anulul din urma. c) atestatu' dela primaria comunalu' despre pozitiunea sociala a parintiloru' si despre starea lor materiala, si d) eventualu' alte atestate recomandatoare.

Convocari. Adunarea generala a „Asociatiunii Transilvane” este convocata pe ziua de 15 (27) Augustu' in *Reghinulu' sasescu'.* — Adunarea generala a Despartementu' XVIII (Turda) alu' „Asociatiunii” este convocata pe 10 Augustu' st. nou in *M. Ludoșu'.* — Adunarea generala a Despartementu' VI (Deva) alu' „Asociatiunii” este convocata pe 10 Augustu' st. n. in *Hondolu'.* unde cu acea ocaziune se va da si unu' balu'. — Adunarea generala a „Reuniunii invetatoriloru' romani gr. or. dela scolele confes. din diecesa Caransebesului” este convocata pe 9 (21) si 10 (22) Augustu' in *Caransebesu'.* — Adunarea generala a a Reuniunii invetatoriloru' romani gr. or. din tractele Timisoara-Vinga etc. este convocata pe 13 (25) si 14 (26) Augustu' in Timisoara. — Toți Romani iubitori de cultura poporului nostru suntu' invitati a lua parte la aceste adunari. — Asemenea pe ziua de 10 Augustu' n. c. este convocata, la hotelulu' „Bucurescu” din Brasovu', prima conferinta a unei societati montane romanesce „Orientulu'” din Zernești, care s'a constituitu' de curendu' sub presidiulu' d-lui directoru' si proprietaru' de mine *Al. Danciu* din Bucium-Cerbu', cu scopu' de a face scrutari de carbuni si alte minerale pe teritoriile comitatelor Brasovu' si Fagarasu'.

Bataia de morțe. Aprupe de Clusiu-Manasturu' a fostu' o strasnica parualu' intre calfele de cismari si intre calfele de pantofari. Calfa de cismaru' Samuel

Megyeri muri findu' injunghiatu' in inima cu unu' pumnalu'.

Reuniunea velocipedistiloru'. In Sibiu s'au constituitu' velocipedistii intr'o reuniune seu clubu' sub numele: „*Bicycle-Club Hermannstadt 1890*”, care si-a inaintatu' statutele spre aprobare ministeriului ung. de interne. Clubulu' tine sedinte lunare si face excursiuni septemanales.

Caru' aprinsu'. Joi s'a aprinsu' unu' caru' incarcatu' cu snopi de secaru' alu' unui țaranu', pe drumu' dela Bodu' catre Feldiara. Foculu' a luat nascere dela o sciuteia din țigara visitiului. Acesta abia avu' timpu' se saru' din caru' si se taie slaurile. Carulu' a arsu' intregu', remanendu' numai resturi dintr'o rota. Totu' in astfelu' de imprejurari a arsu' in zilele trecute unu' caru' cu fenu', pe drumulu' Cristianului (c. Sibiu), care se aprinsese dela chibritulu', cu care visitiulu' isi aprinsese pipa.

Regina Romaniei in Budapesta.

Cetimu' in „*Egyetértés*” dela 31 Iulie n., la adresa Reginei Romaniei, urmatoarea notita, pe care o reproducem in fidelu' traducere romanesca, pentru-ca se se vedu', cum scie se se esprime una dintre cele mai dinteu' foi din capitala Ungariei despre Regina unu' statu' vecinu', cu care monarchia nostra sta in relatiuni bune: „Regina Romaniei, *Elisabeta*, scriutoarea de versuri *Carmen Sylva*, a petrecutu' adu' timpu' de 1 1/2 ora in Budapesta, der asa, ca piciorulu' ei n'a atinsu' pamentulu' ungurescu, ochiulu' ei n'a privitu' nici macaru' o palma de pamentu' din capitala ungaru' si budapestanulu' nu i-a fostu' datu' se-i privescu' nici macaru' dantela hainei sale. Pe celu' ce cunosece obiceiurile curții romanesce, nici nu-lu' surprinde acestu' lucru deosebitu', fiindca Regele si Regina Romaniei — desi, desu', adese-ori au caltoritu' prin Budapesta — inca nici-odata n'au pasitu' afaru' din cupeulu' trenului, der nici atata macaru' n'au facutu', se dea pe o clipa, seu joue la o parte perdelele. Acestu' modu' de caltoriu', care dincolo de hotarul ungurescu se schimbă cu totul, a nascutu' credinta, ca de buna sema Romanimea din Bucurescu i-ar lua in nume de ru' Reginei, seu soțului ei, Regelui, decu' ar atinge cu piciorulu' seu pamentu' ungurescu. De asta-dată Romani potu' fi pe deplinu' multumiti cu petrecerea Reginei loru' in Budapesta. Trenulu' separat, care a adusu' pe Regina Elisabeta din Sinaia, er din Budapesta a dus'o mai departe catre Viena, a sositu' in Budapesta la 7 ore si 15 min. dimineta, der nici n'a intratu' bine in garu' si s'a opritu' intr'o

rintescu' astadi la prandiu. Adevrata cauza inse a plecării mele este, ca se potu' schimba cu tine. Haide se schimbamu' iute hainele; intorce-te acasa la parinti, cari au mare trebuinta de tine, er eu voi merge in resboiu in locul tuu. Eu semenu' cu tine, sunt totu' atatu' de inalta ca tine si destulu' de tare, ca se suferu' necazurile campaniei. Hotaresce-te in graba, iubite frate, timpul e scurt La porta manastirei astepta o cabrioleta, in care am venit eu. Der grabesce-te, in curendu' se voru' inchide portile!”

Toma isi freca zapacitu' mainile, da din picioare, cand cu celu' dreptu', cand cu celu' stangu', se cam rusina, fiindca era intrecutu' in curaju' de o fata. Nerabdarea soru-sei ilu' facu' in fine se primescu' propunerea, elu' voi mai bine se fia rusinat, decatu' se mora in lupta. Indata si parasi manastirea cu batista la ochi, ca si cand ar plange. Galantulu' sergentu' ii intinse bratul, ilu' petrecu' pana la cabrioleta, care sta la porta. Fara nici o primejdia, Toma ajunse catre mequlu' noptii acasa in Padua. Surprinderea curma cu totul graiulu' bebra-

nului Pappagalli. La inceputu' nu scia ce se facu', se se bucura, seu se se intristeze de schimbarea rolului intre fiir lui. Der vedea elu', ca nu mai putea schimba cele intemplete, multami lui Dumneđu, ca celu' puținu' li-a mantuitu' pe pușorul loru', er pentru mantuirea trupescu' si sufletescu' a Eufemiei aprinsera o lampu' inaintea iconei Sf. Eufemia.

In ziua urmatoare toti se miraru' in Padua, ca vedu' pe recrutulu', care suridea zapacitu', era-si in atelieru' cu șortulu' dinainte, cu peptenulu' in peru' si cu forfecile in mana. Ii gratulara bebrănu-lui, cand acesta le istorisi, ca cu multu' bani gasi unu' locșitoru' si l'a trimisu' la transportulu' recrutiiloru' in locul lui Toma. Multu' se miraru' omenii, cand auđira, ca frumoasa flore din Brenta, desperata de perderea fratelui ei geamenu' a intratu' calugarița in manastirea Santa Anunciata din Ferrara.

Cu iutea fulgerului se lăti acesta veste prin Padua; si mai cu sema aceia se bucurau, cari locuiau in vecinatatea palatului Tronto-Pappa-Fava, fiindca de aici inainte liniștea in timpul noptii nu

mai era turburata nici de sunetulu' ghitareloru', nici de zangănitulu' sabiloru'. Prețulu' floriloru', cordeloru' si alu' sabiloru' scađu' si dimpreuna cu elu' si evlavia studentiloru', pentru-ca in locu' se merga la biserica Santo, se atundau in birturile cele mai intunecoșe si petreceau la mesele incarcate cu butelii. Karu' lua bebrănu lu' Pantaleone, gitara din cui, ca se-si mai potolesca necazulu', caci cu durere recunoscu' elu', ca magnetulu' principalu', care a atrasu' mai multu' clientela sa, nu a fostu' nici dicacia manei sale, nici sticlele de rosolu' din odaia laterală, ci frumoasa flore din Brenta. O noua dovada ca nimbulu', care incoroneza capetele parintiloru' cu fete frumoșe, este numai imprumutatu', unu' felu' de lumina a lunei, care fara ajutorulu' soarelui, ar remane intunecatu'! Cand nu era de fata nevasta-sa, ilu' numia bebrănu lu' pe Toma unu' *eoglionu'*, — cand inse signora era de fata, nu cuteza a dice acesta. Cu unu' cuventu', deveni nemultamitu'.

Cand parasira a doua qi recrutiil Vicenza, sergentulu' batu' pe umeri pe

flacalu' Toma Pappagalli si lu' asigurata (din cauza frumșetei surorii sale) calu' va protegia indeosebi.

„Numai se fia indrasnetu' si zelosu'”, continua elu'. „Nu mai e timpu' se te gandesci la tata si la mama; acum este imperatulu' si onorea. Pe legea mea! mi-se pare ca esti aprupe mangaiatu'. Arati asa de viou si de indrasnetu', mai bine ca eri. *Mort de ma vie!* Numai o campania de patru septemani si tu vei fia celu' mai regulatu' Voltigeur din campania. Si eu am fostu' asa ca tine, er acum privesceme, am patru decorații! — Der haide se bemu' ceva, asa facu' soldatii cei bravi.”

Decu' numai beutura ar fia facutu' pe soldatu' bravu', atunci Eufemia fara indoiala ar fia fostu' cea mai de compati mitu' din totu' regimentulu'. Spre noroculu' ei, insusirile, cari le poseda, precum usurinta cu care inveta serviciulu', devotamentulu', cu care lu' implinia, tote acestea contribuiau la aceea, ca soldatiiloru' nu le cadiu' greu, ca ea refusa beutura. Toți ofiterii simpatisau cu densa si o admirau, er camerađii ei o numira din cauza sfierei sale: „*Principesa Pappagalli*”.

departare ore-care, unde a pierdut timp mai mult de 1 oră. Timpul acesta l'a folosit Regina Românilor, ca să-și schimbe îmbrăcămintea și după aceea și-a comandat dejunul pentru ea și trei dame de curte în salonul cupeului cu perdelele lăsate în jos. Camerierii nemți i-au dus Reginei pe tave de argint măncarea, care consta din: șuncă, ouă și ceaiu. Călătoria de noapte trebuie, că li-a făcut bun apetit damelor, fiindcă dejunul — deși oule au eșit din cuib de găină ungrăscă — a fost sfințit până la cea din urmă bucatură. Multora dintre curioșii, cari așteptau pe peronul gării, li-a bătut la ochi, că coja oulor, când a fost adusă afară din cupeu, așa era de sdrobotită, ca și când ar fi strâns-o cineva în mână. Lacheul german al curții a explicat numai decăt lucrul: „Asta așa se obișnuiesc, mă rog, că după ce s'a scos din ou albușul și gălbinișul, coja se sdrobotesc, căci altfel l'ar ajunge pe om mare nenorocire. Asta o scie fiă-cine în București și Maiestatea Sa Regina nici-odată nu neglija a sdrobi cu însăși înalta ei mână coja oului“. — Înaintea salei de așteptare, pe peronul curățit frumos, așteptau: locțiitorul căpitanului orașenescu suprem Pekary, și șeful detectivilor (poliția secretă), Szombatfalvy, pe Regina României și erau încă câțiva polițai îmbracați de paradă, cari stau în spaliță lângă ușa salei de așteptare. Dér n'a fost lipsă nici de sală de așteptare, nici de polițai, chiar nici atunci, când trenul a intrat în gară. Câtă a ședut Regina aici, a petrecut în cupeul adus din România și n'a dat de loc perdelele la o parte. Astfel s'întelege, că curioșii, cari așteptau, n'au putut vedea frumosa Regină și nici barem un „eljen“ n'au putut striga când a plecat trenul spre Viena, la 8 ore și 40 min. — Regina Elisabeta călătorește în Olanda, la băile Wied, unde după două săptămâni va fi urmată de soțul ei, Regele Carol.

Adunarea Despărțământului II al „Asociațiunii“.

De lângă Făgăraș, Iulie 1890.

Adunarea generală a despărțământului II (Făgăraș) al „Asociațiunii“ transilvane pentru literatura română și cultura poporului român s'a ținut în anul acesta în comuna Zărnești, de sub pôlele „Petrii Craiului“, Dumineca trecută în 15 (27) Iulie 1890.

Despre decursul și rezultatul acestei adunări împărțesem următoarele:

Membrii comitetului Despărțământului s'au înfățișat în Zărnești încă în presera zilei adunării, când comitetul de primire din locu i-a condus pe la quartirele destinate. Duminecă dimineața s'a celebrat în biserică serviciul divin prin părintele vice-protopop. I.

Dan, asistat de învățătorul-diacon Ștrăvoiu, ca lector. Serviciul s'a celebrat cu totă demnitatea, luând parte la el și oșpeții veniți dela Făgăraș și din alte părți pentru adunarea generală.

După terminarea serviciului divin, păr. I. Dan a arătat poporului scopul adunării din acea zi și l'a invitat să ia parte la ea în număr cât mai mare.

La 10 ore dimineața s'a deschis adunarea în sala cea mare a edificiului școlar din locu prin Rvd. d-nu vicarul Basiliu Rațu, care prin o cuvântare simțită și alasă a arătat scopul adunării, și în special scopul, ce se urmărește de „Asociațiunea“ noastră peste tot. Cuvântarea fu urmată de însuflețite urări de „să trăiească!“ La această cuvântare a răspuns apoi în numele cercului și al comunei Zărnești d-lu avocat Nicolau Garoiu.

Lipsind notarul despărțământului, Rv. d-nu protopop Iuliu Dan, s'au ales ca notari ad hoc d-nii Dr. Iancu Mețianu și Georgiu Dobrinu, dirig. școl. Ocupându-și locul notarii aleși, se dă cetire prin d-lu Georgiu Dobrinu raportului comitetului despre activitatea sa în decursul perioadei expirată. După cetirea raportului s'a trecut la alegerea unei comisii pentru încasarea taxelor dela membrii vechi și înscrierea de membri noi.

S'a mai ales o altă comisiune pentru censurarea raportului și a rațiociniului. În scopul acesta se suspinse ședința pe 15 minute.

După redeschiderea ședinței, comisiunea pentru censurarea raportului și a rațiociniului prin raportorul său, d-lu adv. Garoiu, propune a se lua raportul la cunoștință și a se da comitetului absolutiv pentru corecta procedere și manipulare, ceea ce se și primește cu plăcere.

Tot d-lu adv. Garoiu raportază, că s'au încasat taxe dela membrii vechi și noi în sumă de 140 fl., plus 2 fl. incasați mai târziu. A arătat, că mai sunt și côle de colectare, al căror rezultat încă nu se scie.

La ordinea zilei vine statorirea bugetului pe anul viitor și la propunerea d-lui protonotar I. Turcu se primește proiectul de buget prezentat. Despărțământul dispune de 167 fl. v. a. exclusiv pentru trebuințele sale, ér 113 fl. ca taxe dela membrii ordinari au se administreze la casa centrală a Asociațiunii.

Din suma de 167 fl. v. a. disponibil, s'au creat 5 stipendii de câte 20 fl. și alte 5 de câte 10 fl., de tot 150 fl. v. a. pentru învățării dela meserii; ér restul a rămas pentru trebuințele despărțământului.

Primindu-se proiectul de buget, după cum a fost prezentat la ordine a urmat restaurarea comitetului Despărțământului pe restul de 2 ani din perioada viitor.

În comitet se propun și aclamează d-nii: Basiliu Rațu, vicarul, ca director; ér Dr. Stefanu Popu, I. Turcu, N. Cosgărea, Iuliu Dan, Ioan Florea și Dr. Andreiu Micu, ca membri în comitet.

Urmază cetirea disertațiilor insinuate.

D-lu I. Turcu, protonot. comit., cetește disertațiunea sa: „Monografia comunei Zărnești și a evenimentelor întâmplate aci din cel mai vechi trecut al ei, imbinându tradițiunea poporului cu adevărul istoric. Lucrarea sa a fost ascultată cu cea mai mare plăcere și aplaudată. Pentru însemnătatea istorică, ce o are, n'ar strica nici tipărirea ei în broșură, ceea ce credem, că se va și face.

S'a cetit apoi disertațiunea: „Educațiunea în familiă și școlă“ de învățătorul Pană din Zărnești, carea încă a fost bine succésă.

După acesta a declamată tinerul O. Mânzat poezia „Furia poetului, carea de asemenea a plăcut publicului.

În fine a cetit o altă disertațiune Georgiu Dobrinu despre „Bibliotecile populare“, arătându modalitatea, cum s'ar pute înființa acelea mai cu succés. Această lucrare încă a fost foarte instructivă și aplaudată.

Cu acestea s'a terminat partea oficială a adunării, care de asemenea a fost închisă prin o vorbire însuflețitoare din partea Rvd. d-nu vicarul Basiliu Rațu, mulțumindu inteligenței din Zărnești pentru interesul arătat cu această ocaziune față de scopurile „Asociațiunii“ și pentru buna primire și ospitalitate; de asemenea mulțumi și oșpeților prezenți.

Publicul a erupt în strigări frenetice de „să trăiească!“

La acestea a răspuns d-lu adv. Garoiu, mulțumindu pentru onora făcută prin ținerea adunării despărțământului în această comună.

Incheindu-se adunarea, a urmat banchetul, unde s'au rostit mai multe toast. Rvd. d-nu vicarul a toastat pentru sănătatea și fericita prosperare a înaltei case domuitoare, d-lu protonotar Turcu pentru comitetul central al „Asociațiunii“ și în special pentru președintele lui; d-lu fizic comitatensu Stefanu Popu, pentru comuna Zărnești, arătându între altele meritele, ce le are P. S. Sa episcopul Mețianu pentru această comună. S'au mai rostit și alte toast, cari încă au fost ascultate cu interes.

În decursul banchetului s'a răspândit vestea, că sosese și corul metropolitan din Iași, constător din 35 persoane, care a concertat și în Brașov sub conducerea d-lui G. Musicescu. Totodată s'a anunțat, că corul va cânta și la „inșertat“ (vecernie), ér sera va da și aci un concert.

Sosindu corul, tot publicul s'a dus la biserică, unde s'a produs acest cor într'un mod admirabil, înălțându prin melodiile cele armonioase sublimitatea cultului divin.

La 8 ore sera s'a început apoi concertul, dat tot de acel cor.

Esecutarea programei a eșit și aci peste tot așteptarea, fiind publicul încântat de frumoșele arii esecutate cu cea mai mare artă musicală. Cele mai multe la cererea publicului au trebuit să se repeteze.

Cu deosebire a plăcut publicului cântarea doinelor populare, din cari s'a vădit, că d-lu Musicescu este un adevărat artist în musică și un forte dibaciu și capabil dirigent de cor. Onore d-sale!

După concert a urmat petrecerea cu joc, care a durat până către ziua, petrecându-și tinerimea forte bine.

În pauză s'au esecutat jocurile istorice: „Călușerul“ și „Bătuta“, de 12 tineri conduși de un vătăv, cari de asemenea mult au plăcut publicului.

A doua zi ne-am despărțit cu toții, ducându cu noi impresiile cele mai plăcute. Buna primire și ospitalitate, cu care am fost întâmpinați din partea bravei inteligențe din comuna Zărnești va rămâne o plăcută suvenir în inimile noastre.

Pentru acesta primesc mulțumitele noastre și pe această cale. Dea Dumnezeu ca toate adunările despărțământelor „Asociațiunii“ noastre să fie încoronate de asemenea succese morale și materiale, că atunci înaintarea noastră culturală și materială va fi pe deplin asigurată!

Geordonu.

Correspondența „Gaz. Trans.“

Din comitatul Hunedorei, Iulie 1890.

Punerea în lucrare mai estensivă a minelor seu a băilor din comitatul Hunedorei de către câte-va societăți străine, a avut urmări îmbucurătoare asupra stării materiale a locuitorilor din ținuturile așa numite bogate din acest comitat.

Cu încetarea modului primitiv de exploatare de până acum, și cu introducerea uneltelor tehnice mai nou s'a ușurat de-o parte încordarea lucrătorilor, de altă parte s'a dovedit, că întreprinderea este mai rentabilă atât pentru proprietari, cât și pentru populațiunea economică.

Transportul de material trebuincios, lucrul cu palmile, apoi în spe-

Petrecură vre-o patru săptămâni în orașul Basono, fiind ocupați cu înștrucțiunea armelor. Cumcă Eufemia când împușca cu carabina închidea ochii, nu mai începe îndoială; dér în cerându devenind mai inimosă, împușca tot atâtu de bine, ca ori care soldat. Atâtu e însă sigur, că atunci, când împușca nu-și părjolia mustățile; camera ei diceau, că mai nainte de a pleca în răboiu, tatăl Pantaleone îi răsese mustățile.

Eufemia află, că Emidio-Castell-Viscardo servește tot în același regiment cu dânsa. Cum a ajuns ea la vestea acesta, și care a fost motivul pentru care a plecat în răboiu, — sunt două întrebări, cari le voi lasă fără răspuns.

Voltigeerii înaintau mereu și se luptau în companii singuratic, seu erau alăturați când la o trupă, când la alta, și abia după luptă se uniau érași. Cu un cuvânt, nu prea aflau vești unii despre alții, pentru-că în armata lui Napoleon nu era la modă correspondențele în scris. Se lășe vestea, că com-

pania vicentină intrase deja de mult în Tirol și că fusese de vre-o câte-va ori în foc. Eufemia auzându lucrurile acestea își lăsă capul trist pe pept. În fine căpătu și compania ei porunca să mergă înainte.

Voltigeurilor le trecu totă veselia când ajunseră pe înălțimea șantului Cavallo și aruncară o privire de adio asupra Italiei. Fiă-care se întreba, că ore nu-și ia adio pentru tot-dânsa dela iubita sa patriă, dela pădurile de maslină, dela viile îmbelșugate, dela vecinicul cer albastru; căci răboiul, în care plecau, era cel mai crâncen din câte au fost până acum. Nu se lupta armata cu armată, ci popor cu popor, pentru a ucide și a fi ucis.

Când colonele trecu în tăcere prin trecătorile strimte ale munților, prin tainicele păduri be brad, atunci începură a poeni împușcături din văgăuni, stâncile își scuturau fruntea lor pleșuvă și sdrobiu pe aceia, pe cari li crutase glonțulu. Clopotele, al căror sunet se răspândia prin câmpii, nu

înșoțau pe evlavioși la biserică, ci a-cestia spăriați își luau femeile și copiii lor, și după ce dedeau focă caselor se retrăgiau în munți.

Se deschise lupta la muntele Isel în 13 August. Muntenii învinsă, însă golurile dintre șirurile armatei franceze fură umplute cu soldații, cari veniau din tôte părțile. Furia răboinică a năvălitorilor creștea cu desperarea Tirolezilor.

Un despărțământ de armată franceză se pregătia în răsăritul sôrelui să părăsască bivouacul și să înainteze pe șosăua, care ducea la Innsbruk. Comandantul concentrașe tôte despărțământele și rezervele — cari rătăceau de colo până colo — în fine peste nopte sosiră tôte. Focurile încetară cu încetul; încă nu se deduse semnul de plecare; soldații rătăciau dela un steag la altul, ca să-și caute compatrioții, să se salute, ér alții curățiau la lumina slabă a focurilor puscile lor de roua din nopte trecută. Între cei veniți se afla și Emidio. Eufemia aflase acesta. Cu inima sfâcnind petrecea ea în com-

pania ei, era imposibil să vedă pe iubitul ei, acum când dorința ei secretă și ardătoare i se împlini, acum doria să fiă forte departe de dânsul. Cum se dea ochi cu el, care n'avea ideă de întreprinderea ei îndrăsnită? Ce părere și va face despre dânsa? Respiră mai liber, când bătaia dobelor și suflarea trâmbețelor chemară sub stéguri pe soldații înprășciați și colona se puse în mișcare.

Era o dimineață posomorită din Septembrie. Din văgăunile stâncilor și din desimea pădurilor de brad se înălțau groșe colone de fum către ceru, norii alergau pe cer și câte un pisc acoperit de zăpadă și înălța creștetul argintiu printre încreșturile negurei. Vântul vijăia printre copaci din pădure și lângă marginea drumului curgea sgomotos un părau umflat de ploă. Trupele înaintau în tăcere, apoi stetură în loc, până la reintorcerea spionilor trimiși, ca să recunoască pădurile și drumurile, după aceste plecară érași cu mare precauțiune și intrară într-o vale încunjurată cu stânci țepișe și lunguratic,

Newyork, 2 August. Arșița cea neobiceiuită, ce e acum aci, a pricinuit mai multe casuri de morțe.

Trient, 2 August. In Cles, din Tirolul de sud, au izbucnit turburări în urma opririi ridicării unei table comemorative pentru Bertolli. Cinci cetățeni au fost arestați.

Berlin, 2 August. Tote fracțiunile socialiste au fost invitate în scris la o adunare în Halle și țin un limbaj sigur de victorie.

Wilhelmshafen, 2 August. Imperatul german a plecat la Ostende.

Constantinopol, 2 August. In Meca au murit de coleră la 29 Iulie 71, în 30 Iulie 84 omeni. Guvernul a luat măsuri de carantină în contra peregrinilor, cari se reîntorc.

Necrolog. Ieremia I. Verzea, parochiu gr. or. la bis. S. S. Arch. din Satulungu, președinte al comitetului parochial, asort al scaunului protopresbiteral, membru ordinar al „Asociațiunii Transilvane” etc., în urma unor scurte suferințe, împărțit fiind cu Sft. Taine, a încetat din viață astăzi la 20 Iulie (1 August) 1890 orele 5^{3/4} p. m. în etate de 61 ani. Despre această dureroasă și ireparabilă pierdere se încunoscinteză toate rudeniile și amicii repositului. Rămășițele pământesci ale scumpului decedat se vor ridica din locuința sa Duminecă la 22 Iulie (3 August) orele 3 p. m. și se vor depune spre odihnă eternă în cimiterul bisericii gr. or. din Satulungu, S. S. Archangel. Satulungu, 20 Iulie (1 August) 1890.

Carolina Verzea n. Ghermanu, soția. Valeriu, Titu, Emilu și Eugeniu, fii. Elena, fiică. Nicolae Munteanu, ginere. Silviu Munteanu, nepot.

Melania Perșinariu, după un morbu îndelungat, a încetat din viață în 19 (31) Iulie la 9 ore dimineața împărțită fiind cu Sfintele Taine. Despre această ireparabilă pierdere încunoscintăm adencu mâhnit pe toate rudeniile, amicii și cunoscuții repositatei. Rămășițele pământesci ale neuitatei defuncte se vor așeza la locul de odihnă Sămbătă în 21 Iulie (2 August) la ora 3 p. m., în cimiterul bisericii Sf. Adormiri din Brașovul-vechiu.

Brașov, 19 (31) Iulie 1890.

George Perșinariu, parochiu, tată. Susana Perșinariu nasc. Scurtu, mamă. Valeriu, Aureliu, Corneliu, frați. Elena V. Lazăr nasc. Perșinariu, Eugenia V. Saftu n. Perșinariu, suror. Vasilie M. Lazăr, inginer-șef, Dr. V. Raftu, directoru gimn., cumnați.

Fia-i țărina ușoară și memoria binecuvântată!

Caracterul.*)

I. Formarea caracterului.

3. Influența cărților și a operelor de artă.

Plutarchu a justificat procederea dicend, că n'a voit să scrie istoria, ci viețile bărbaților mari.

Lucruri la părere neînsemnate spun în biografia și istoria adese-ori mult și cauzele mici au mari efecte. Pascal a observat, că decă nasul Cleopatrei ar fi fost mai scurt, pote că totă lumea ar ave ad o altă întâișare. Fără dragostile lui Pipin cel gras Arabii ar fi cuprins pote totă Europa; căci un copil de flor al lui Pipin, Carol Martell a fost acela, care a bătut pe Arabi la Tours și i-a gonit din Franca.

Cum-că Walter Scott (renumitul romanțier englesu) sârind

ca copil prin odai și-a scrinitu piciorul, pare a fi o întâmplare forte neînsemnată; der operele sale trumose ca „Ivanhoe” și altele sunt a se mulțami acestei întâmplări. Când fiul lui a voit să intre în armată, scris Scott cătră Sonthey: N'am nici un dreptu de a impede pe fiul meu ași alege o carieră pe care mi-asi fi ales'o și eu, decă nu eram schiop. — Așadără, decă nu și-ar fi scrinitu piciorul Scott ar fi luat parte la vr'unu rēboiu și s'ar fi întors cu decorații pe piept; der noi forte probabilu n'am pute ceti ad operele sale care i-a făcut numele nemuritoru și au câștigat țării sale atata gloriă. Și Talleyrand fu impedeat de a intra în armată pentru-că era schiop; der pentru aceea elu deveni prin talentul seu și prin învățatura diligentă și zelosă unulu din cei mai mari bărbați de stat ai timpului seu.

Piciorul diformu, botocanosu, al lui Byron a contribuit multu la aceea, ca acesta să devină potet mare. Decă această diformitate nu l'ar fi amăritu, pote nu ar fi scris unu singuru rēndu și ar fi devenit cel mai aristocraticu perde veră alu timpului seu. Der piciorul seu botocanosu i-a stērnit ambițiunea în mare grad, și l'a avisat la sine însuși — er rezultatul ilu cunoscem.

Asemenea avem se multămim pote ghebei lui Scarron, că a scris versurile sale batjocuritoare și nedecente, și satirele lui Pope avem se le mulțamim imprejurării, că avea o ghiabă duplă și înainte și în spinare. Ceea cea dīs Bacon despre desfigurare, este în cea mai mare parte adevăratu: Celu ce are pe corp o desfigurare, care produce disprețu, acela sēnte tocmă prin această ocontinuu stīnire, de a se scutura de acestu dispreț; de aceea toți schiloții sunt deosebitu de curagioși.

In biografia trebuie se schimb lumina și umbra ca și pe o iconă. Fidelă trebuie se fiă iconă, fiă depinsă ori scrisă. Scott dice: O biografia, totu ce este mai interesant, perde pentru mine ori-ce farmec, decă lumina și umbra nu sunt împărțite cum se cade. C'unu simplu panegiric nu mē potu împaca.

Iohnson dicea cu dreptu: Celu ce voiesc se descrie viața unui bărbat, trebuie se amintescă și particularitățile sale, chiar și greșelele sale, pentru-că aceste ilu caracterisēază cu deosebire.

Sciri mai esacte, bune ori rele, putem primi mai bine dela cunoscuti, der aceste nu pot fi publicate totdeuna. din cauza celoru cari trăiesc încă; și decă aositu timpul nu mai scim nimicu. Din această causă rudele și amicii apropiati ai bărbaților mari arerori potu da o iconă fidelă a lor, și încă și mai puțin putem pretinde o astfel de iconă dela bărbații mari inșiși, ori-cātu de atrăgătoare ar fi auto-biografia; căci nimeni nu va spune totu, ce scie despre sine.

Sântul Augustinu a făcutu o rară excepțiune; și elu numai pentru aceea a descriu în „mărturisirile” sale așa de pe față egoismul, vițiositatea și inclinarea sa spre minciun, spre a pute lăuda cu atât mai multu grația lui Dumneșu, care l'a alesu pe elu dintre cei „rătăciți” și l'a făcutu sântu, spre a o pute înalța chiar față cu masa celoru rătăciți și căduți.

Unu proverb dice: Decă cuiva

i-ar fi scris greșelele pe frunte, elu ar trebui, de ar fi chiar omul celu mai de trebă, să și tragă căciula peste ochi. Voltaire dice: Nu esistă nici unulu, care n'ar ave în sine ceva de desprețit, ceva dela fierele sēlbatice. Der puțin sunt aceia, cari se ne istorisescă francu, cum au sciutu imblânđi ceea ce e animalicu într'ēnșii.

O descriere a vieții proprie de ar fi încă-odată așa de fidelă, fiind-că ne dă totdeuna o parte a adevărului, ne pote înfăși o iconă de totu falsă. Pote se acopere greșelele, câte-odată se justifică persona față cu ele — destul însē că omul nu apare nici-odată cum este, ci numai cum doresc se fiă privit de alți. Scott, Movre, Southey, toți au început să și descrie propria lor viață; der au trebuit să găsescă, că ori-că problema este prea grea, ori-că e prea delicată și au încetat de a mai scrie.

Franca este cu deosebire bogată de „memorii” de aceste. Ele sunt pline de trāsuri de viață și de caracteru, precum și de particularități, cari s'ar pute numi frivole, der cari fac lumină asupra impregiurărilor sociale și asupra culturii generale a acelor timpuri. Memoriile lui St. Simions, care ne înfășiēază epoca lui Ludovicu alu XIV, cuprind cea mai admirabilă descriere de caracter.

Pe când mulți dintre bărbații, cari au jucat mare rol pe timpul lor, sunt adu uitați, operele spiritelor mari au influențat și influențază cu atât mai multu asupra altora. Spre a dovedi această, vom cita operele de predilecțiune ale unor bărbați însemnați.

Intre poeți Dante a prețit mai alesu pe Virgiliu, care din parte și si-a fost luat de modelu pe Homer. Dante erăși a fost autorul de predilecțiune alu multor poeți mari. Corneile admira pe Lucanus, Schiller pe Shakespeare. Unulu din cei mai bun archieri ai Angliei, Iohn Sarp, dicea: Shakespeare și biblia m'au făcutu se fiu arhiepiscopu de York. Goethe își afla mângăerea în atica lui Spinoza care o preția mai pe susu de ori-ce opere. Cățile de predilecțiune ale lui Milton au fost: Homer, Euripide și Ovid. Pitt preția mai alesu operele lui Milton. Cartea de predilecțiune a lui Barrow a fost Chrisostom (gură de aur), er Bossuet, puternicul predicatoru francesu, se nutrea din Homer.

Fridericu cel mare iubea mai alesu operele lui Bayle, Rousseau, Voltaire, Rolliu, Fleury, Malebranche și pe ale englesului Locke.

Napoleonu cel mare cetia cu predilecțiune pe Ossian și suferințele lui Werther, der iubea și pe Homer, Virgiliu, Tasso, mai alesu pe Milton, iubea poveștile, istoria, matematica, legislațiunea și sciințele teologice. Voltaire nu-i plăcea, cu atât mai multu însē recomanda tuturor se cetescă pe Homer și pe Ossian, cari dicea „inalta sufletul și dau omului o mărime uriașă.” (Va urma)

SENTINȚE.

Adună ca mărăgărire vorbele acolora, ce personifică sciința și virtutea.

Maksimă turcescă.

Grijesce, ca se fi cu corpul iubitoru de ostenelă, er cu sufletul iubitoru de înțelepciune, ca cu acela se poți implini ce vei afla de bine, er cu acesta se prevede ce-ți este de folos.

Isocrat.

Activitatea neîntreruptă și observațiunea dīlnică a vieții tale și a cărărilor dumneșei, se fiă parola ta.

Platon.

Nu incurca pe nimeni în certele tale private, însē nici tu se nu te amestec în certele altora.

Knigge.

De voiesc să și mērgă bine, să și depărtezi uritul și tristeța sufletului și să fi sănatosu sufletesc și trupesce: feresce-te a petrece timpul în trândăvia

Burton.

Nu da patru bani unde sunt de ajuns doi, seu trei, și unde e unu singuru cuvēntu, nu întrebunța dou.

Întelep. vieți.

Nu rivni la mărirea pēcătoșului, căci nu scii care-i va fi sfirșitul.

Sirax.

Trăesce în nevinovăția, Dumneșu este prezentu.

Lineu.

Cei ce ați intrat în legătura sântă a căsătoriei, fiți unulu altuia credinciosu ca cerul. Prin credința voastră ve asigurati pentru viitoru consciința contra muștrărilor rođătoare. Dintr'o constantă nobilă și adevărată se nasce pe pământu unu paradis, care e antegustul fericirii de dincolo.

Garibaldi.

Respectati femeia, pentru-că din pântecile ei ve nasceți. Dumneșu ia sēmă la tote faptele nostre. Celu ce crede, că face vre-unu ce ascunsu, este amăgitu; tote sunt vedute.

Coranul

Nu fi iubitoru de vrajbă în potriua omului inzadaru, ca se nu-ți facă ție ceva rău.

Solomon.

Păstrați-vē amicii, der purtați-vē cu ei ca și când ar fi se vē devie inimiz, er cu inimizii purtați-vē astfel, ca și când ar fi se vē devie amic.

Pitacus.

Când îți propui se faci ceva, profită de exemplele trecutului pentru viitoru: prin cunoscutu poți judeca mai ușoru despre necunoscutu

X.

Ascultați povața lui Plutarchu, care vē învătă a fi în societate: despre minte cu înțelepciune, despre limbă mai multu în tăcere, er despre față apurarea cupodore.

R.

Siliți-vē se plăceți tuturor; de veți reuși veți găsi o mulțime de plăceri în cursul vieții.

(După „Bibl. Fam.”)

Periandru.

POVEȘTE.

Păstrarea aromei cafelei. Caiēua prăjită, precum se scie, după unu timpu orecare mai îndelungat își perde din aroma sa. Pentru ca se se înlature acestu rău, trebuie adăugat la unu kilogram de cafea, îndată după prăjire, douē linguri de zaharu pisat. Acesta încunjurand îndată caēua absorbe în sine aroma ei. In modul acesta vom ave totdeuna o cafea tare și escelentă.

Din traista cu minciunile.

Țiganul la stana boerului.

Auđind Țiganul, că la „măsuratul” oilor se pote mânca de dulce la stana cătu te țin piciorile, așteptă și chibzuesce și se duce în adevēru la „măsuratul” oilor la stana.

Faraonul voinicu, și spātosu, erabun de gură, er boerul, ca se-i trecă de urit, începe vorba cu elu:

*) După Smiles-Radow. A se vedē Nr. 159 în „Gaz. Trans.” din anul curențu.

Măi, Țigane, da mâncare-ai tu cașă dulce?
— „Mânca, dău, cocóne.“
„Da urdă próspectă ai mânca tu?“

Țiganul gâscară.

Boerul Ienache era om vechi și bun gospodar. Tóte daravurile gospodăriei erau încredințate la anumiți, și fiindcă fórtle îi erau dragi galițele, puse pe un Țigan să-i pădăscă gâscele.

Miratu cioroiul de tréba boerului cu numărarea gâscelor, se pune într'o Ți și tae și frige și mănca o gâscă.

Măi Țigane, ađi diminéță erau 40, ér acuma'stu numai 39.

— „39 cocóne, 39, adevărul e 39.“
„Cum așa, Țigane?“
— „Bine, cocóne“

Ce gândesce boerul, ce nu gândesce, destul, că voia să-i arate Țiganului adevărul. Chiamă 40 de argați în curte, slobóde cele 39 de gâsce și le dăce să pună fiecare mâna pe câte o gâscă.

„Veđi, cioră,“ dăce boerul, „că unul n'a avut de unde să prindă gâscă.“

— „Da bine cocóne, de ce n'a apucat și el din cârdă când erau mai multe, cum au apucat și ceilalți.“

„De ce n'ai híșeit'o....?“

Boierul merge pe moșiă și după el Țiganul cu merindea: pâne și o gâscă friptă. Mirosul fripturei îl scóse din minți pe cioră. Merse câtă merse și după câtăva vreme începe să ródă un picior din gâsca friptă, fără de-a fi vėđut de boer.

Ajungă la un isvor. Boierul avea voia să mănance și poruncesce dec Țiganului, să scóță gâsca. Vėđend un că-i lipsesce un picior, dăce cătră cioră:

„Măi, Ruhă, tu ai mănecat piciorul gâscei.“

— „Ba nu, cocóne!“
„Cum așa, dóră gâsca are două picior“

— „Ba nu, cocóne.“
„Eu ți-oi arăta, măi Țigane, și vai de pielea ta, decă....“

— „Ba nu cocóne“
Și se duc la un heleșteu (lac) unde sta o gâscă pe mal într'un picior. Țiganul inimos și voios dăce:

— „Veđi, cocóne?“
„Nu-i așa, Țigane!“
Face híș și sbóră gâsca.

„Écă măi Țigane, că ea are două picior.“

— „Ei, da bine cocóne, de ce n'ai híșeit'o și pe cea friptă.“

MULTE ȘI DE TÓTE.

Prin ce se póte delátura scăderea poporațiunei. Nu de mult d-lă Lagneau, profesor la academia de medicină în Paris, a arătat, că numărul Francesilor din timp în timp scade. El a arătat tot-odată și mijlócele, prin care crede, că s'ar puté inlătura această scădere. Éță aceste mijlóce: 1) Mai întâiu de tóte taxa cununielor trebuie să se reducă, pentru-că prin această se vorđ inpuțina concubinatele și de-odată cu ele se va inpuțina și numărul copiilor nelegiuiți,

care astăđi este fórtle mare. 2) Fetele tinere trebuiesc ferite de seducer, séu înșelăciuni, ér în contra seducătorilor să se aplice cu tótă asprimea pedepsele legeri. 3) Pentru ca copiilor născuți din pată nelegiuit să li-se póta da crescerea și ingrigirea de lipsă, să se arunce o anumită dare asupra tinerilor tomnatic, pentru-că dela aceștia se trag cei mai mulți dintre copiii nelegiuiți 4) După nascere, mamele trebuiesc ținute sub ingrijirea doctorilor timp mult mai îndelungat, pentru-că prin această se încunjură multe bóle, din cari urmază stărpirea. 5) Timpul pentru serviciul militar trebuie redus pe cât se póte mai tare, ér tinerii trebuie întăriți prin eserciții corporale. 6) Ar trebui să se înființeze asiluri pentru mame, séu un fel de spitale, în cari să fiă ingrijite mamele sérace ună anumită timp atăt înainte, cât și după nascere; prin această s'ar inpuțina numărósele casuri de mórte ivite între copii.

Sórtea Jidovilor în Rusia.

Pe Jidovii din Rusia i-a ajunsă Țile grele. „Times“ dá câteva amėnunțe despre noua lege, ce a adus-o guvernul rusesc față cu Jidovii din Rusia. În urma acestei legi-ordonanțe Jidovilor nu le este iertat să se stabiléscă decăt în anumite orașe mai mari din 16 guvername. În provinciă și la sate Jidovii nu pot să mai locuésă pe viitor, ér jidovul agronom ori Țileru e dată afară peste granițe. Vorđ fi scoși din Rusia toți acei Jidovi, cari locuiesc în alte orașe decăt cele destinate pentru ei. Numai dintre jidovii zidari vorđ fi espulsați ca la 10,000 de familii, ér numărul întreg al jidovilor, cari vorđ fi dați afară din Rusia va întrece cifra de 1 milion.

Ex-regele Milan.

Diarul parisián „Temps“, aducea cu tótă serioșitatea scirea, că fostul rege sėrbesc Milan, se va căsători cu o Americă bogată. — De altă parte Exregina Natalia va publica într'un volum tóte actele privitoare la divorțul ei de Milan.

Ună mire păcálit.

Din Odessa se scie, că în Korsunca s'a întâmplat următorul cas: Un domn, cu numele Marek Pokorecki, intrase în biserică cu d-ra Losotov cu scopul ca să se cunune. Pe când tocmai ingenunchiară înaintea altarului, mirelui îi veni în minte, că și-a uitat acasă portofoliul cu banii. Iute își luă pălăria și se duse la un vecin ca să împrumute ban. Mirele zăbovi cevași mai mult de cât ar fi trebuit și din asta causă mirésă încep să devină ingrijată și să-și pérđă răbdarea. Observând această, un tiner din apropierea miresei sări repede înaintea ei, spuse, că 'lă chiamă Stefan Palisczuk, că e proprietar de casă și declară, că el bucurós vre să țină locul mirelui. Mirésa se învoi bucurós, și preotul, care nu observă acest schimb, cununa pe tinera părechia. Pe când cununia fú gata, étă că sosese și mirele cel dintâi. Era însă pré târđiu. Vėđend acesta, că mirésa lui s'a cununată cu altul, își luă pălăria și se întórse cătră casă cu sânge rece, ca și cum nu i-ar fi pásat de loc.

Copiii de ađi.

Mai multe fetițe vorbesc despre viitorul lor. Una vrea să se facă actriță, alta învėtătoare, a treia pictoriță.

— Și tu, Marióra, ce vrei să te faci? întrebară ele pe o a patra fetiță.

Marióra se gândesce puțin, apoi răspunde fórtle hotărít:

— O vėđuvă bogată!

Un fenomen rar.

Din Sevastopol se scie, că la 16 Iulie, 4 ore după amėđ, temperatura mării a scăđut deodată dela 21 la 10 grade

și de atunci temperatura nu s'a ridicat. Această aparițiune, care se póte esplica numai prin o schimbare a direcțiunii curentelor submarine, se consideră ca presemn al unui cutremur de pământ.

Colera.

În Spania colera se lătesce mereu. Din Madrid se telegrafiază, că după cum anunță „Agenția Havas“, colera ia dimensiuni nu numai în provincia Valencia, ci chiar și în oraș. Scirile cele mai nouă sosite din Valencia spune, că 18 persoane s'au bolnăvit în Țile trecute în Valencia. Din Londra se telegrafiază, că sciri sosite din Dzseda, spun, că în Mecca bántuie colera. Numărul morților de epidemiă se urcă până la cifra de 80. În giurul orașului Mecca s'a tras cordon de ostași și nimenea nu póte intra séu eși din oraș, fără de a nu fi supus la carantină.

Confesiune, care se închină Satanei.

În Asia mică trăesce o seminiță de ómeni numită „jezida“, a cărei religie este o combinațiune din cultul păgân, iudaic și mohamedan. Seminița crede în Dumnezeu binel și în Dumnezeul rău. Dumnezeul binel înș nu se închină nic-odată, fiind-că, Țic ei, acesta și așa tot ingrijesce de ómeni, îi binecuvėntă cu bine. Nu stă așa lucrul cu Satana; lui trebuie să se închină și să te rog de el, ca să te lase în pace, să nu-ți facă necaz. Jezidii dér se închină cu multă elviaț Satanei, ca să-i lase în pace, fiind-că sunt un popor de jăfuitori și de tálhării. Se crede, că sunt de origine jidovi.

Căendarul săptămėnei.

Table with 2 columns: Căendarul săptămėnei (Cuptor, Sorele) and dates from 3 August to 9 Romanus.

Tėrgul de rimători din Steinbruch. La 21 Iulie n. starea rimătorilor a fost de 165.251 capete, la 27 Iulie au intrat 1600 capete și au eșit 747 rėmăndu la 22 Iulie un număr de 166.117 capete. — Se notéza: marfa unguresc veche, grea dela — cr. până la — cr. marfa unguresc tineră grea dela 45 — cr. până la 45 1/2 cr., de mijloc dela 45 — cr. până la 46 — cr. — ușór dela 47 — cr. până la 48 cr. — Marfa țėrnăsc grea dela — până la — cr. — de mijloc dela 45 cr. până la 46 — cr. ușór dela 47 — cr. până la 48 cr. — Marfa de România de Bákony grea dela — cr. până la — cr. transito mijloc grea dela — cr. până la — cr. înș transito ușór dela — cr. până la — cr. transio dto țepósă grea dela — cr. până la — cr. transito mijloc dela — cr. până la — cr. Marfa sėrbesc grea dela 46 — 46 1/2 cr. transito, mijloc grea dela 46 — 46 1/2 cr. transito ușór dela 46 — 47 cr. Porci ingrașati de un an dela — cr. până la — cr., ingrașati cu cucuruz dela — cr. până la — cr., ingrașati cu ghindă dela — cr. până la — cr. Cántăriți a gară cu 4 1/2.

Table titled 'Cursul la bursa de Viena' showing exchange rates for gold, silver, and various currencies like the Austro-Hungarian crown and the Italian Lira.

Table titled 'Imprumutul cu premiul unguresc' showing interest rates for various types of bonds and loans.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 31 Iulie 1890.

Large table showing market prices for various commodities like wheat, oil, and flour, with columns for quality, price per 100 kg, and origin.

Bursa din Bucuresc din 31 Iulie.

Table showing financial data for the Bucharest market, including interest rates, exchange rates, and prices for various securities.

Cursul losurilor private din 31 Iulie.

Table showing private lottery results for various locations like Basilica, Clary, and others, listing numbers and prizes.

Editor și redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

Weisse Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 11.45 p. Meter—
glatt und
gemustert — (circa 150 versch. Qual.) — vers. roben- und stückweise porto- u. zollfrei das
fabrik-Dépôt G. Henneberg (K. u. K. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten
10 fr. Porto.

Anunț.

Imi iau libertatea a aduce la cunoștința
onoratului publicu, că am deschis în *pieță*, **Têr-**
gulul Inului No. 27,

UNŪ ATELIERŪ DE CROITORIA

Pracsa mea îndelungată pe acestu teren și
perfecționarea în studiul croitorului academicu mă
punu în poziția de a puté corêspunde pe deplin
cerințelor on. publicu la tôte ocasiunile cu ce
este mai *bunū, solidū și plăcutū*, și voiu puté
corêspunde orî și cărei încredințări, ce cade în
sfera croitoriei *prompt și după modă*.

Apelândū dër la sprijinulū binevoitorū alū
onor. publicu imi permitū tot-odată a-lū asigura,
că nisuița mea totdeuna va fi. a câștiga deplina
mulțumire a clientelei mele prin o lucrare con-
scientioasă și promptă.

Cu distincsă stimă
Nicolau Turcu,
croitorū.

391,3—1

ANUNȚ.

DENTISTUL D^R. GUST

ține consultațiuni dela 9—12 și dela 2—5 ore

TÊRGULŪ PÔMELORŪ No. 93

Scôterea dinților cu și fără de narcosă.
Plombarea dinților cu Cementū, argintū și aurū.
Dinți artificiali.

248

Premiat la tôte esposițiunile cu medalli de argint.

LUSTRULŪ CELŪ MAI MARE!

NEGRU CELŪ MAI INCHISŪ!

Sê produce întrebunțândū veritabilū și cu renume cunoscutulū

INDIGO-OEHLACK WICHSE

care garantéză conservarea pelei, din fabrica c. r. priv. a lui

IOHANN PARGER

Viena I, Schulerstrasse Nr. 7.

Mai departe se află acolo escelentulū:

LONDONER STIEFELLACK

(Lacū pentru cisme)

care nu stricā pelea și se pôte spāla josū cu apă caldā, în sticlūțe
de cincî mărimî. Cea mai bunā

ALIFIA PENTRU CONSERVATŪ PELEA

(Leder-Conservirungs-Salbe)

în cutiōre de lemnū și de tinichea. Celū mai bunū lacū pentru *pele*
și *hamurî*, lacū pentru auritt, pentru apretarea de *pele*, lacū pentru
podinî de calitatea cea mai bunā. 331,12—11

Fabrica există de 43 ani.

Fabrica există de 43 ani.

Premiat la tôte esposițiunile cu medalli de argint.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașovū la Pesta

Trenulū de persōne: 10 ore 32 minute sêra.

Trenulū acceleratū: 2 ore 43 minute după amêđi.

Trenulū omnibus: 4 ore dimineța.

2. Dela Brașovū la Bucuresci:

Trenulū de persōne: 5 ore 30 minute dimineța.

Trenulū acceleratū: 2 ore 33 minute după amêđi.

Trenū de mărfuri cu vagōne de persōne: 12 ore 23 min. după amêđi.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Pesta la Brașovū:

Trenulū de persōne: 5 ore 20 minute dimineța.

Trenulū acceleratū: 2 ore 23 minute după amêđi.

Trenulū omnibus: 10 ore 31 minute sêra.

2. Dela Bucuresci la Brașovū:

Trenulū acceleratū: 2 ore 13 minute după amêđi.

Trenulū de persōne: 10 ore 17 minute sêra.

Trenulū de mărfuri cu vagōne de persōne: 4 ore 20 min. după amêđi.

Avisū d-lorū abonați!

Rugām pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumeratiunei sê
binevoiascā a serie pe cuponulū mandatului postalū și numerii de
pe fâșia sub care au primitū điarulū nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sê binevoiascā a serie adresa
lāmuritū și sê arate și posta ultimā.

In allen Trafiken und Galanterie-Geschäften.

General-Depot: OTTO KANITZ & CO., WIEN. 332,26—9

No. 2495—1890.

392,1

PUBLICAȚIUNE

referitōre la darea pe agoniseli de a III-a classă.

În legătură cu publicațiunea oficioasă
din 22 Iulie a. c. No. 2351—1890, se
aduce la cunoștința generală, că comi-
siunea pentru măsurarea dărilor, va lua
în pertractare în casa sfatului și pe per-
sōnele mai jos numite supuse dărei:

Luni în 4 Augustū 1890:

Berarii, fabricanții de spirtū.

Joi în 7 Augustū 1890:

Negutătorii de icōue și de haine,
lipscanii.

Mercuri în 13 Augustū 1890:

Birtași, anteprenorii de hoteluri și
restaurațiuni.

Joi în 21 Augustū 1890:

Colectanții de loteriā, cêsornicarii.

Sâmbătū în 23 Augustū 1890:

Învêțătōrele în grădinile de copii,
curelarii, caticheți.

Întru cătā contribuabili nu vorū
avé cunoștință despre seria pertractări-
lorū pentru măsurarea dărei, își vorū puté
procura cunoștințele din publicațiunea
afișată din casa sfatului.

Brașovū, în 31 Iulie 1890.

Oficiulū orășenescū de dare.

Poftiți și vă convingeți, că

este în adevêrū celū mai escelentū mijlocū în contra tuturorū insectelorū,
pentru că nimicesce cu putere și grabă surprindtōre tôte insectele supêrătōre din rădăcină.
Sê nu vê înșelați însê la cumpêrare, ci sê cereți „Zacherlinulū” veritabilū
în flacōne cu numele „I. Zacherl.”

Niciodată însê sê nu luați prafuri mêsurate în hârtia sêu imitațiuni de
aceste prafuri.

În orî și ce casū însê sê luați împreunā cu „Zacherlinulū” și

Aparatul împrăștietor de praf de Zacherlin cu 30 cr.

Acestū aparatū economisește fōrte multū din prafū așa încătū

mărește întreitū cuprinsulū flacōnului.

Se află de vândare în Brașovū la Domnii:

I. L. & A. Hesshaimer.
Emil Porr.
Dimitrie Eremia Nepoții.
Iulius Müller, comerciantū.
Heinrich Zintz.
Ferd. Jekellus, farmacia.
Karl Schuster

Iulius Hornung, farmacia.
Franz Kellemen
Ed. Kugler
Ioh. Lerchenfeld, comerciantū.
Karl Irk
Karl Harth
N. Grădinar

Karl Töpfner, comerciantū.
V. Roth, farmacia.
Heinrich G. Obert, farmacia.
George Stefanoviciu, comerciantū.
La Arapū, farmacia.
Samuel Mark.

În Elôpatak la Domnulū I. Müller, farmacia.
În Rêșnovū „ „ Iosef Schuster.
În Sercuța „ „ Iacob Ehrenwald.
În Uzonū „ „ G. Temesvary și fi.

304,12—10

In tôte celelalte orașe ale Transilvaniei și la sate sunt depositate acolo unde sunt expuse placate de „Zacherlin”.

Numere singuratiche din „Ga-
zeta Transilvaniei” à 5 cr. se potū cum-
pêra în tutungeria I. Gross, și în li-
brăria Nicolae Ciureu.